Julián Merino Martínez (1897-1977)

Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Γράφτηκε από τον/την Danny Evans

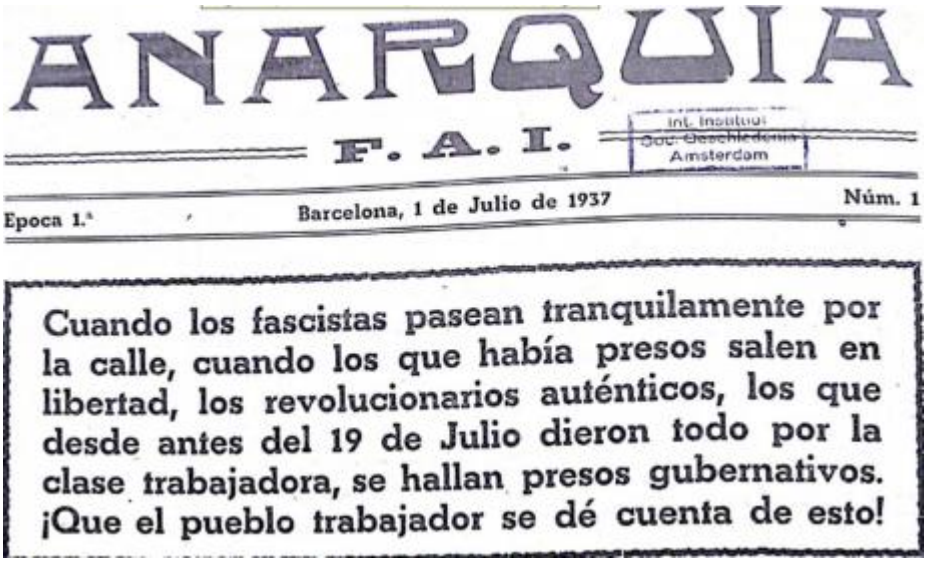

ANARQUIA

F. A. I.

Epoca 1.ª Barcelona, 1 de Julio de 1937 Núm. 1

Cuando los fascistas pasean tranquilamente por la calle, cuando los que había presos salen en libertad, los revolucionarios auténticos, los que desde antes del 19 de Julio dieron todo por la clase trabajadora, se hallan presos gubernativos. ¡Que el pueblo trabajador se dé cuenta de esto!

Του Danny Evans*

Σύντομη βιογραφία του Ισπανού αναρχικού Julián Merino Martínez, ο οποίος έπαιξε πρωτεύοντα ρόλο στον λεγόμενο ακτιβισμό "μεσαίου επιπέδου" μέσα από τις γραμμές της CNT και της FAI καθώς και των Επιτροπών Άμυνας στη Βαρκελώνη κατά τη διάρκεια της Δεύτερης Δημοκρατίας (1931-1936) και του Εμφυλίου Πολέμου (1936-1939)

Ο Julián Merino γεννήθηκε στο Palacios de la Sierra στο Burgos της βόρειας Ισπανίας. Αγωνιστής της CNT, το διάστημα 1919-1920 βοήθησε στη δημιουργία συνδικάτων στα εργοστάσια επεξεργασίας ζάχαρης γύρω από τη Σαραγόσα, τα οποία προχώρησαν σε απεργία το Νοέμβριο του 1920. Τον ίδιο μήνα, ο Julián συνελήφθη και στην κατοχή του βρέθηκε ένα σημειωματάριο που περιείχε αποδείξεις της οργανωτικής του δραστηριότητας καθώς και σημειώσεις από οδηγίες του πώς να απευθύνεται κάποιος στο κοινό. Στις σημειώσεις αυτές, εκτός από μια επείγουσα έκκληση προς τους εργαζόμενους να υιοθετήσουν την άμεση δράση στον αγώνα κατά του κεφαλαίου και διακηρύσσοντας "Ζήτω ο αναρχικός κομμουνισμός!", συμπεριλαμβανόταν, επίσης, ένα κείμενο που υμνούσε "την αναρχία"» και "τον μπολσεβικισμό" καταλήγοντας "ας αφήσουμε τα κεφάλια των βασιλιάδων να θρυμματιστούν όπως και τα θραύσματα του γυαλιού". (Gaston 2010: 64-66).

Στα χρόνια που ακολούθησαν ο Merino εγκαταστάθηκε στη Βαρκελώνη όπου εντάχθηκε στο Συνδικάτο Ναυτεργατών της Ένωσης Μεταφορών της CNT. Μετά την ανακήρυξη της Δεύτερης Δημοκρατίας το 1931, τάχθηκε με την ριζοσπαστική πτέρυγα της CNT, διαφωνώντας με τις πιο μετριοπαθείς τάσεις και αυτούς που πίστευαν στη θεωρία των σταδίων - τους λεγόμενους trientistas. Το 1932 υπέγραψε ένα

μανιφέστο από την φυλακή Modelo της Βαρκελώνης για το σκοπό αυτό, ενώ τον επόμενο χρόνο συνελήφθη ξανά και κατηγορήθηκε για υποκίνηση εξέγερσης κατά της Δημοκρατίας για ένα άρθρο του που δημοσιεύθηκε στην Solidaridad Obrera με το ψευδώνυμο José Bonet. Συνελήφθη και πάλι το 1935 ως υπεύθυνος υποκίνησης και σύστασης παράνομης οργάνωσης. Από το 1932 μέχρι το 1933 εμφανίστηκαν αρκετά άρθρα στον αναρχικό Τύπο με το ψευδώνυμο José Bonet, καθώς και μια μπροσούρα με τίτλο "Ιδέες στην υπηρεσία του ελευθεριακού κομμουνισμού", αν και είναι άγνωστο αν η εργασία αυτή είχε γραφτεί στην πραγματικότητα από τον Merino.

Ο Merino ήταν τώρα εκπρόσωπος της FAI στις Επιτροπές 'Αμυνας της Βαρκελώνης (Márquez Rodríguez και Gallardo Romero 1999: 80), οι οποίες ήταν ομάδες ένοπλων εργατών που αρχικά σχηματίστηκαν από την CNT για την πρόληψη ενδεχόμενης ακροδεξιάς κατάληψης της Δημοκρατίας. Κατά τη διάρκεια της Δεύτερης Δημοκρατίας οι Επιτροπές Άμυνας της Βαρκελώνης υπάγονταν στην Περιφερειακή Επιτροπή Άμυνας της Καταλονίας, που αποτελείτο κυρίως από τα μέλη της ομάδας συγγένειας Nosotros, ανάμεσα στα μέλη της οποίας ήταν οι λεγόμενοι "Τρεις Σωματοφύλακες του ισπανικού αναρχισμού", Juan García Oliver, Buenaventura Durruti και Francisco Ascaso.

Στις 17 Ιουλίου 1936 δύο ημέρες πριν από τις μάχες που σηματοδότησαν την έναρξη του εμφυλίου πολέμου, ο Julian Merino και ο Juan Yagüe οργάνωσαν επιδρομές στα αγκυροβολημένα στο λιμάνι της Βαρκελώνης σκάφη, αρπάζοντας όλο τον οπλισμό τους που διένειμαν μεταξύ των αγωνιστών της Ελευθεριακής Νεολαίας. Το γεγονός προκάλεσε απογοήτευση μεταξύ των μελών της Περιφερειακής Επιτροπής Άμυνας της Καταλονίας η οποία χρειάστηκε να παρέμβει, προκειμένου να αποφευχθεί η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Τόσο ο Merino όσο και ο Yagüe αναχώρησαν για το μέτωπο τις πρώτες εβδομάδες του Εμφυλίου Πολέμου. Ο δεύτερος, που πέθανε στη Huesca το Σεπτέμβριο του 1936, ήταν μέλος της φάλαγγας "Roja y Negra", στην οποία κατά πάσα πιθανότητα φαίνεται ότι συμμετείχε και ο Merino, δεδομένου του μεγάλου αριθμού μελών της Ένωσης Μεταφορών Βαρκελώνης στις τάξεις της. Τον Οκτώβριο, ο Merino, ως εκπρόσωπος της φάλαγγας, συμμετείχε στην ονομαστή Ολομέλεια του Bujaraloz, εκεί όπου συμφωνήθηκε η δημιουργία του Περιφερειακού Συμβουλίου Άμυνας της Αραγονίας (Ascaso 2006: 24).

Στις αρχές του 1937 ο Merino είχε επιστρέψει στη Βαρκελώνη, πιθανώς ως αποτέλεσμα της αντίστασης στη διαδικασία στρατιωτικοποίησης που μετέτρεπε τις πολιτοφυλακές σε κανονικές ταξιαρχίες του στρατού. Ως γραμματέας της Τοπικής Ομοσπονδίας Ομάδων Συγγένειας (της FAI της Βαρκελώνης), ο Merino παρακολουθούσε τις συνεδριάσεις των Περιφερειακών Επιτροπών (Superiores) όπου κατέστησε σαφή τη διαφωνία του με την ηγεσία του κινήματος κατά την περίοδο αυτή. Σε μια συνέλευση, προς μεγάλη ενόχληση της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων, υπερασπίστηκε την άρνηση του "Τμήματος Gelsa" -μέρος της Φάλαγγας Ντουρρούτι- στη στρατιωτικοποίηση. Το Τμήμα Gelsa αργότερα θα επιστρέψει στη Βαρκελώνη με το όπλο στο χέρι, αποτελώντας το μεγαλύτερο μέρος της αρχικής βάσης των μελών της οργάνωσης "Φίλοι του Ντουρρούτι".

Με τον Merino ως γραμματέα, η FAI της Βαρκελώνης έγινε σημείο σύγκλισης των τμημάτων εκείνων του ελευθεριακού κινήματος που αντιτάχθηκαν στη συνέχιση της συνεργασίας με το Ρεπουμπλικανικό κράτος, συμπεριλαμβανομένων πολλών μελών της Ελευθεριακής Νεολαίας, των Επιτροπών Άμυνας της Βαρκελώνης, των "Φίλων του Ντουρρούτι", εξόριστων γερμανικών και ιταλικών αναρχικών ομάδων κ.λπ. Αυτό φανερώθηκε πιο ξεκάθαρα στην Ολομέλεια της FAI Βαρκελώνης που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλη του 1937 (Περιγράφεται αναλυτικά στο Guillamón 2013: 196-221). Οι ριζοσπαστικές θέσεις που

υιοθετήθηκαν στην εν λόγω Ολομέλεια, οδήγησαν στη συγγραφή ενός μανιφέστου θέσεων που συγγράφτηκε από τον Merino εκ μέρους της ομάδας συγγένειας που ανήκε, της Cultura y Acción, η οποία υποστήριξε την απόσυρση των αναρχικών από τις κυβερνητικές θέσεις και την επιστροφή στο "επαναστατικό και αντικρατικό πεδίο", σε μια "ολοκληρωμένη κοινωνικοποίηση" καθώς και στη "συγκρότηση μιας τοπικής επαναστατικής επιτροπής για το συντονισμό του ένοπλου αγώνα κατά του φασισμού και της αντεπανάστασης, σε όλες της τις μορφές".

Αυτό το μανιφέστο θέσεων εμφανίζεται ότι παρείχε την οργανωτική εντολή για την "εξέγερση των ημερών του Μαΐου". Ο Merino ήταν μέλος της επιτροπής συντονισμού των αναρχικών κινητοποίησεων με τις οποίες επιχειρήθηκε να δοθεί μια απάντηση στην απόπειρα κατάληψης από την αστυνομία του ελεγχόμενου από τα συνδικάτα τηλεφωνικού κέντρου της Βαρκελώνης στις 3 Μαΐου 1937. Αυτό επιβεβαιώνεται από τον Matías Suner Vidal, μέλος της FAI, ο οποίος συμμετείχε στην μάχη (militants-anarchistes 2016), και παρατίθεται παρομοίως από τις αναμνήσεις του Severino Campos, τότε γραμματέα της περιφερειακής FAI Καταλονίας (Gimenólogos 2009: 567). Στα απομνημονεύματά του, ο Garcia Oliver, ο οποίος επέστρεψε στη Βαρκελώνη κατά τη διάρκεια των οδομαχιών για να απευθύνει έκκληση για ηρεμία, ενθυμείται ότι είδε τον Merino στα κεντρικά γραφεία της περιφερειακής CNT Βαρκελώνης να δίνει εντολές από το τηλέφωνο (García Oliver: 421).

Μετά τις ημέρες του Μαΐου, ο Merino συνέχισε να τάσσεται ενάντια στο ρεύμα από τη θέση του ως γραμματέα της FAI Βαρκελώνης και του συνδικάτου Μεταφορών Βαρκελώνης. Υπ' αυτή την ιδιότητα, κάλεσε μια Περιφερειακή Ολομέλεια της FAI τον Ιούλη του 1937, μέσα από την οποία καλέστηκαν όλα τα μέλη της οργάνωσης να αποχωρήσουν από οποιαδήποτε συνεργασία με το δημοκρατικό κράτος. Αργότερα, θεωρήθηκε υπεύθυνος από τον García Oliver ότι προσπάθησε να δημιουργήσει "ένα δεύτερο Μάη» τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου, όταν τα μέλη του Συνδικάτου Μεταφορών της Βαρκελώνης αντιστάθηκαν σε μια απόπειρα της αστυνομίας να καταγράψει τα γραφεία του συνδικάτου. Σε μια επόμενη συνάντηση, ο García Oliver άφησε να εννοηθεί ότι θα έπρεπε να είχε πυροβοληθεί.

Απτόητος, ο Merino συνέχισε να οργανώνεται στο περιθώριο της οργανωτικής πειθαρχίας, διατηρώντας την Τοπική Ομοσπονδία Ομάδων Συγγένειας ακόμη και μετά την ίδρυση της πολυδιαφημισμένης Agrupación Anarquista de Barcelona (Αναρχική Ομαδοποίηση Βαρκελώνης) -προσπάθειας των Περιφερειακών Επιτροπών (Superiores) να οργανώσουν τη FAI στη βάση μεμονωμένων μελών κατά περιοχή, σε αντίθεση με την ομάδα συγγένειας- και προσπαθώντας να αναβιώσουν οι παραδοσιακές επιτροπές υποστήριξης κρατούμενων σε αντίθεση με τη Νομική Επιτροπή της CNT, η οποία θεωρείτο ευρέως ανεπαρκής στην αντιμετώπιση της έντασης της καταστολής σε βάρος των αναρχικών στην Ισπανία.

Δεδομένης αυτής της κατάστασης, είναι δύσκολο να εξηγηθεί πώς ο Merino κατέληξε να σχηματίσει ένα τμήμα της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ελευθεριακού Κινήματος στην Ισπανία, από τον Απρίλη του 1938. Το όργανο αυτό δημιουργήθηκε για να επιβάλει οργανωτική πειθαρχία στα πιο απείθαρχα μέλη του κινήματος και μπορεί να θεωρηθεί ως το αποκορύφωμα όλων όσων είχε ο Merino εναντιωθεί για πάνω από ένα χρόνο στο παρελθόν. Ημέρες πριν τα γεγονότα αυτά, τον Ιανουάριο του 1939, η Βαρκελώνη έπεσε πλέον στα χέρια των φασιστών και ανατέθηκε στον Merino να οργανώσει τους εναπομείναντες αναρχικούς ή συμπαθούντες σε τάγματα άμυνας στο όνομα της FAI. Σε μια περίπτωση ωστόσο, εσχάτης άμυνας της πόλης η όλη απόπειρα δεν έγινε και ο Merino πέρασε τα σύνορα στη Γαλλία με χιλιάδες ηττημένους συντρόφους του.

Πέθανε στη Βενεζουέλα, τον Απρίλη του 1977.

Βιβλιογραφία

-Ascaso, Joaquín, Memorias (1936 – 1938) hacia un nuevo Aragón (Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza, 2006)
-García Oliver, Juan, El eco de los pasos (Paris: Ruedo Ibérico, 1978)
-Gastón, José Miguel, ¡Vivan los comunes! Movimiento comunero y sucesos corraliceros en Navarra (1896-1930) (Peralta: Txalaparta: 2010)
-Los Gimenólogos, En busca de los hijos de la noche (Logroño: Pepitas de calabaza ed., 2009)
-Guillamón, Agustín, Los Comités de Defensa de la CNT en Barcelona, 1933-1938 (Barcelona: Aldarull, 2013)
-Márquez Rodríguez, José Manuel and Gallardo Romero, Juan José, Ortiz, general sin Dios ni amo (Barcelona: ed. Hacer, 1999)
-Militants-anarchistes, 'Suñer Vidal, Matias' (2016)

Επίσης: Danny Evans, 'The Conscience of the Spanish Revolution: Anarchist Opposition to State Collaboration in 1937' (αδημοσίευτη PhD thesis, που διατίθεται στους ενδιαφερόμενους κατ' επιλογή)

Το κείμενο αυτό δημοσιεύτηκε εδώ: https://libcom.org/history/merino-mart%C3%ADnez-juli%C3%A1n-1897-1977-danny-evans Ελληνική μετάφραση "Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης", Απρίλης 2017.

Año 1.º + Número 1

Barcelona 19 de octubre de 1907

SOLIDARIDAD OBRERA

ORGANO DE LAS SOCIEDADES OBRERAS

SUSCRIPCIÓN	REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN	
España: un trimestre . . . . . 1 pesetas Extranjero: un semestre . . . . . 3 francos	Calle de Mendizábal, número 17	Los beneficios de este periódico son destinados á la propaganda, organización y cultura de los trabajadores. Número suelto . . . . . 5 cts

¡¡PROLETARIO, DESPIERTA!!

Dormido, el proletario, sueña extasiado en inocentes venturas. Cerca de él está el opio que la clase dominante y astuta de la burguesía da al pueblo para abstraerle de sus realidades y de la mísera condición de su vida. Así olvidando su positivo estado, alejándose de su verdadero concepto de explotado se entrega en aras de calmantes creencias é inocentes ideales... y entre promesas y visiones duerme, duerme inconsciente...

¡Pobre proletario! mientras él, aletargado por el opio vive abstraído de su ser humano, la burguesía, con el instinto propio de la serpiente, va chupando la sangre de sus venas, dejando en su cuerpo la anemia y la impotencia.

¡Que fácil es así, dominar al pueblo!

Pero afortunadamente aun quedó germen de aquella legión de obreros conscientes que en la historia del proletariado dejaron marcadas sublimes páginas de abnegación y de entereza y de cuyo genio surgieron aquellos hermosos destellos de Solidaridad que reflejaron en el mundo obrero el verdadero camino de su mejoramiento y de su emancipación social. Estos son los que de puerta en puerta irán llamando á sus compañeros con la figura gallarda y serena de la Solidaridad Obrera al grito de ¡¡Proletario despierta!!

αναρχική ιστορία αναρχικό κίνημα επαναστατικό κίνημα αναρχοσυνδικαλιστές Ισπανία,